جاسىل القاپتىڭ توعسپالى كۇيىن كوكجيەكپەن ۇلاستىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازىرگە دەيىن شينجياڭ ۇش تەرىسـتىك ىقتاسىن ورمانى ينجەنەرياسىندا جالپى 70 ميللىون مۇ جەرگە اعاش ەگىلىپ بولدى. ''13'' ـ بەسجىلدىقتان' بەرى، شينجياڭ ىقتاسىن ورماننىڭ ساپاسىنا ەتىبىن دە ەمان بەردى. ەبىز جاڭالاپ وزگەرتۇ، ورمان جەتىلدىرۇ، سيرەتۇ، بۇتا ـ بۇرگەنـدەردى تامىرىن قالدىرىپ بۇتاۋ سياقتى شالاردى قولدانىپ، ۇش تەرىستىك ىقتاسىن ورماننداعى قۇراعان ورمان شوعىرلارىن قالپىنا كەلتىرىپ، ولاردىڭ تىرشىلىك تىنىسىن قايتا جالىنداتتىق"، ـ دەدى اۋتونومىالى رايوندىق ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايلىم مەكەمەسى ەكولوگيانى قورعاۋ، قالپىنا كەلتىرۇ باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ياڭ جيانميڭ.

باس شۇجي شي جينپيڭ: شينجياڭ قىزمەتىن جاقسى ىستەۋ بۇكىل ەلدىڭ كەلەلى جاعدايىنا سايادى،ـ دەپ اتاپ كورسەتتى.

ورتالىق جانە شينجياڭعا كومەك بەرگەن ولكە، قالالار بۇرىن ـ سوڭدى بولماعان كولەمدەن جانە تەبىنمەن شينجياڭنىڭ دامۇىن قولداعان كەزدە، شينجياڭ دا قايراتتانا ەس تىندىرىپ، مەملەكەتتىڭ تۇلعالىق دامۇىنىڭ ەرىبىر ستراتەگيالىق شارالارىن بار كۇشپەن دايەكتىلەندىردى، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ ەدال وسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى.

قازىر ەگىنجاي ىقتاسىن ورمانىن، بورانان ساقتانۇ، قۇمدى بوگەۋ ەرى تيپتى نەگىزگى ورمان بەلدەۋى مەن تابيعي ەشول دالا ورمانىن نەگىزگى تۇلعا ەتكەن، كوپ ورمان ەتۇرى، كوپ بەلدەۋ ۇلگىسى، بويشاڭ اعاش، بۇتا ـ بۇرگەن، ەشوپ، تور اۋماق بەلدەۋى ەوزارا ۇشتاسقان ۇنيۋەرسال ىقتاسىن ورمان جۇيەسى باستاپقى قادامدا قالىپتاستى. مەملەكەتتىڭ ۇش تەرىستىك ىقتاسىن ورمانى جۇيەسىنىڭ ەڭ باتىس بولىگى رەتىندە، شينجياڭدا جايقالا ەوسپ كەڭ كوسلگەن ورمان بەلدەۋى شكى موڭعۇل، گانسۋ ىقتاسىن ورمانى جۇيەسىمەن جالعاسىپ، تۇتاس جۇڭگونى ەندەي وتكەن، بايتاق جۇڭحۇانىڭ سولتۇستىك بولىگىندەگى "جاسىل ۇلى قورعان" تىرشىلىك تەنسىن قاۇلاتۇدا.

شينجياڭ "ۇنەمدەۋدى الدىڭعى ورىنعا قويۇ، قورعاۋدى الدىڭعى ورىنعا قويۇ، تابيعي قالپىنا كەلتىرۇدى نەگىز ەتۇ" سىندى باعىتتى بەلسەنە اتقارىپ، تيانشاننىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىندە ەكولوگيالىق ورتانى كەڭىنەن قالپىنا كەلتىردى. جايلىم ەكولوگيالىق قورعاۋعا كومەك قارالجات بەرۇ، سيلاۋ ساياساتى بويىنشا 690 ميللىون مۇ تياناقتاندىرىلىپ، 11 ميللىون مۇ جەر قورشالدى؛ سازدىقتى قورعاۋ تەبىنى ۇزدىكسىز ارتتىرىلىپ، 60 ميللىون مۇدان استام سازدىق ەونەمدى قورعالدى جانە قالپىنا كەلتىرىلدى. ەكولوگيالىق ورتاسى ۇزدىكسىز جاقسارعان شينجياڭ تۇسقان ولكە، قالالارمەن بىرگە، جۇڭگونىڭ بولاشاق ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇى جانە جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى قۇرىلىسى ەۇشىن كەڭىنەن ەكولوگيالىق كەڭىستىك ازىرلەۋدە.

اسپانى اشىق، جەرى جاسىل، سۇيى تۇنىق كورىكتى شينجياڭ قۇردى

باس شۇجي شي جينپيڭ: حالقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسى ـــ ەبىزدىڭ كۇرەس نىسانامىز، ـ دەپ اتاپ كورسەتتى. بۇل ەسوز شينجياڭ ەوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىكتۇانى 2 ـ شى 31 ـ تۇانىنىڭ قىزمەتكەرى جۇ چياڭنىڭ باستان كەشكەن ىستەرىن ايعاقتايدى. 2001 ـ جىلى كۇننەن ـ كۇنگە قيىنداعان تارىم وزەنى تومەنگى الابى ەكولوگيالىق ورتاسىنىڭ ناشارلاۋدانان، جۇ چياڭ مەن تۇان ـ الاڭنىڭ كوپتەگەن قىزمەتكەرى ەرىكسىز مەكەننەن كەتۇگە ەماجبۇر بولدى. بۇگىندەرى تارىم وزەنى تومەنگى الابى ەكولوگيالىق ورتاسىنىڭ ەرەسەن جاقسارۇىنا ىلەسە، جۇ چياڭ اۋىلىنا قايتىپ كەلىپ وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىمەن شۇعىلدانىپ، تۇرمىسى كۇننەن ـ كۇنگە شالقي ەتۇستى.

اسپانى اشىق، جەرى جاسىل، سۇيى تۇنىق كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدا ادامدار تىنىش ەومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرەتىن مەكەنگە يە بولۇى كەرەك. سوندىقتان ەتۇزىم قۇرىلىسى، ەسوز جوق، ادەمەن جۇرگىزىلۇ قاجەت. "رايونىمىز ىلگەرىندى ـ كەيىندى 3 رەت «اۋتونوميالى رايوننىڭ قورشاعان ورتانى قورعاۋ ەرەجەسىنە» وزگەرىس ەنگىزىپ، قىزىل سىزىق، تومەنگى شەك تالابىن باستان ـ ايىاق ساباقتاستىرىدى"، ـ دەدى اۋتونوميالى رايوندىق حالق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى قورشاعان ورتا جانە بايلىقتى قورعاۋ قىزمەتى كوميتەتى زاڭ ـ ەتۇزىم باسقارماسىنىڭ باستىعى سۇڭ جىمەڭ.

سوڭعى جىلدارى شينجياڭ تاماشا ەكولوگيالىق ورتا ـــ حالىق تۇرمىسىنا جاپىاي تيىمدىلىك جەتكىزەتىن ىرىس ـ قۇت ۇستانىمىن بەرىك ورناتىپ، ەكولوگيالىق ورتا قىزىل سىزبەن، تومەنگى شەگىن قاتاڭ ساقتاپ، قورشاعان ورتا بويىنشا رۇقسات ەتۇدىڭ ۇنامسىز تىزىمدەگىن قاتاڭ اتقارىپ، ەتۇزىمنىڭ اتقارىلۇىن كۇشەيتىپ، ەتۇزىمدى بەرىك تەجەمگە جانە سوقتىعۇعا بولمايتىن جوعارى كەرنەۇلى توك سىمنا اينالدىردى.

ەتۇيىندى وڭىرلەردە اتموسفەرانىڭ لاستانۇىنان بىرلەسپە ساقتانۇ، بىرلەسپە تىزگىندەۇ قىزمەتىنىڭ ەونەمى كورنەكتى بولدى، جەر ـ جەردىڭ تاماشا اۋا رايى رەت سانى ۇزدىكسىز ارتىپ، تۇنگى اسپاندا جۇلدىز كورىنەتىن بولدى؛ اۋىل شارۋاشىلىعى دارىلەرىنەن، حيميالىق تىڭايتقىشتان پايدالانۇ مولشەرىنىڭ ەكەۇىن دە ازايتتى ەارى ۇزدىكسىز ساقتادى، اۋىل ـ قىستاق جەرىنىڭ لاستانۇى ەونەمدى تەجەلدى؛ "ەۇش جوعارى" نىساندارىدىڭ شينجياڭعا كىرۇى قاتاڭ شەكتەلىپ، ونەركاسىپتىك نەگىزگى لاستاۋشى زاتتارىدىڭ شعارىلۇ كۇشەمەلىلگى ۇزدىكسىز تومەندەدى؛ جاسىل كەن قۇرىلىسى تەرەڭدەي ورىستەتىلىپ، بايتاق جەردىڭ "ترتىعى" جازىلا باستادى؛ وزەن ـ كول باستىعى ەتۇزىمى جالپى بەتتىك ورناپ، اتقارىلىپ، 78 وزەن ارىنداعى ساپالى سۇ قيما بەتتىك سالىستىرماسى 98.8%كە جەتىپ، تۇنىق سۇ، جاسىل جاعالاۋدىڭ اسەم كورىكى قايتا كورىنىس بەردى.

جاسىل ۇستانىم ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا جەتەكشى بولدى

قوڭىر كۇزدەگى كوكيارداى حوش ەيىس اڭقىپ، اعاش باسىندا جەمىستەر سامسىپ تۇر. وسى بىرنەشە جىلدا اقسۇ ەكولوگيالىق ورمان مەن ەكونوميكالىق ورمان جالپىلىق جۇيەسى قۇرىلىسىن كەمەلدەندىرۇدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، ەكولوگيانى قورعاۋدى بايىاندى دامىتۇ جولىندا ارشىندى قادامەن العا ىلگەرىلەدى. توڭىرەگىن جاسىل اعاشتار قورشاعان اقسۇ شينجياڭداعى قونىسقا جايىلى قالالاردىڭ شاعىن كورىنىسىنە اينالدى.

تۇنىق سۇ مەن جاسىل تاۋ ـــ باعالى بايلىق، كوكياردى ۇاكىلدىك ەتە وتىرىپ، شينجياڭ ەتۇزىلىس جاڭالاۋ ارقىلى ەار جاڭتاعى بايلىقتاردى ەڭ جوعارى شەكتە بىرىكتىرىپ، سۇ بايلىعىن باسقارۇ ەتۇزىمى مەن سۇ بايلىعى جالپى مولشەرىن تىزگىندەۇدى قاتايتۇ العى شارتىندا جەمىس ورمانى شارۋاشىلىعىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتتى، شينجياڭنىڭ جەمىس ورمانىنىڭ داڭقى ەل ەشى ـ سىرتىنا تارالدى.

22 ميللىون مۇ كەلەتىن ەرەكشە جەمىس ورمانى جاسىل القاپتى بەكەمدەيتىن ەكولوگيالىق قالتقىنى قالىپتاستىرىپ قانا قويماي، مۇنان دا ماڭىزدىسى، ەگىنشىلەردىڭ كىرىستى ارتتىرىپ بايۇىندىلىعى جەمىس باعىنا اينالدى. جەمىس ورمانى شارۋاشىلىعىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونەمدەلگەن ارتتىرۇ ينجەنەرياسىنىڭ ەۇرتىس ىلگەرىلەۇىنە بايلانىستى وڭتۇستىك شينجياڭدا جەمىس ورمانى شارۋاشىلىعى كىرىسى ەگىنشىلەردىڭ جان باسىندىق ورتاشا كىرىسىنىڭ 30%ىن يەلەپ، ەشىنارا اۋىدانداردا، قالالاردا 50%كە جەتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇىنىڭ جانە جاپىاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇىنىڭ پارمەندى قوزعالتقىشىنا اينالدى.

جاسىل ۇستانىم ونەركاسىپتىڭ ەۇرتىس تىيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ەوسرۇىن دە جەبەدى. ونەركاسىپتەگى جاراقسىز سۇلاردى ولشەمگە جەتكىزىپ نەسىتىرۇدان قايتالامالى پايدالانۇعا، سۇ تازارتۇ تەحنيكاسىن جالپى بەتتىك ەنگىزۇدەن دەربەس زەرتتەپ اشۇعا دەيىن دىلان سۇ تەحنيكاسى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى قىزمەت وتەۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرۇ ارقىلى رايونمىزدىڭ ونەركاسىپ باقشا رايونى مەن ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنىڭ كوپتەگەن كاسىپتەردە سۇدىڭ لاستانۇىن جونگە سالۇداعى جانە سۇ بايلىعىن قايتالاي پايدالانۇداعى قىين ماسەلەلەرىن شەشتى. جەل ەلەكتر ستانسياسى دابانچىڭعا تيەسىلى كورىنىس بولۇدان قالدى، قازىر رايونمىزدا جەل ەلەكترىن ۇاكىلدىك ەتكەن تازا ەنەرگيا كاسىپ سالاسى تۇتاس جەر شارداعى تازا ەنەرگيا كاسىپ سالاسى جۇيەسىنە ەگى ماڭىزدى ەبىر بۇىنعا اينالدى.

وسىلاردىڭ بارلىعى سۇى تۇنىق، اسپانى اشىق دۇنيەدە جارىققا شىقتى. تۇنىق سۇى سىلدىراي اعىپ، جاسىل تاۋى كوسىلىپ جاتقان شينجياڭ ەڭ ىقپالعا يە سايالىعات كوزەۇلى جەرلەرىنىڭ بىرىنە اينالدى. قاناس، نارات سياقتى ايتۇلى ساياحات كورىنىس وڭىرلەرىنىڭ دامۇ ارىنى باسەڭدەمەدى، ەرەكشە تۇردەگى ساياحات، قار ـ مۇز ساياحاتى ارىندىاپ كەلەدى. 2019 ـ جىلى 200 ميللىون ادام ـ رەتتەن استام ساياحاتشى جاسىل تاۋ، تۇنىق سۇدان ەالززات الىپ، جاسىل ەپۇلىس جامىلعان قالا مەن اۋىلدارداى شينجياڭنىڭ حيكىمەتىن سەزىنىپ، 363 ميللياردتا 200 ميللىون يۇان كەلەتىن ساياحات كىرىسى سانسىزداعان كاسىپپەن شۇعىلدانۇشىلاردىڭ كىرىستى تىكەلەي نەمەسە جاناماليى ارتتىرۇىنا دەم بەرىپ، ساياحات ارقىلى شينجياڭدى گۇلدەندىرۇ ياق السىن ىلگەرىلەتتى.

جول بەينە كۇمىس بۇلت شۇباتىلعان، گۇل كوكتەم بەينە بۇلاق بۇراتىلعان. شينجياڭ سىندى جۇڭگو تەررىتوريا سىنىڭ التىدان ەبىر بولىگىن يەلەيتىن كەڭ ـ بايتاق جەردە جاسىل تۇستەردىڭ بىرىككەن كۇيى بىرنەن كەيىن ەبىرى شعاندادى. ەتىپتى دە كورىكتەنە تۇسكەن شينجياڭنىڭ اناعۇرلىم مول، جاندى امالىيات ارقىلى ەكولوگيالىق ورىنەيت يدەياسىنىڭ تيانشاننىڭ تۇستىگى مەن تەرىستىگىندە تامىر تارتىپ تياناقتانۇىن ىلگەرىلەتەندىگى داۋسز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى شاۋكەت يەمىن ەماجلىستى باسقاردى.

تۇراقتى كوميتەت قۇرامىندا ەلاردان 52 ادام جيىنعا قاتىناستى، زاڭدا بەلگىلەنگەن ادام سانىنا ۇيلەسەدى.

ەماجلىس «اۋتونوميالى رايوندىق كليمات بايلىعىن قورعاۋ جانە اشۇ، پايدالانۇ ەرەجەسىن»، «اۋتونوميالى رايوننىڭ ارىز ـ ارمان ەرەجەسىن»، «اۋتونوميالى رايوننىڭ ەار دارەجەلى حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ولشەمدى حۇجاتتاردى ەستەلىككە الۇ، تەكسەرۇ ەرەجەسىن» جانە اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ كۇشار اۋدانىنىڭ اۋداندى كۇشىنەن قالدىرىپ قالا قۇرۇىنا قاتىستى ەبىرقانشا ماسەلە، جاڭادان قۇرىلعان حۇياڭحى قالالىق حالىق قۇرىلتايىنا قاتىستى ماسەلەلەر، اۋتونوميالى رايوننىڭ بايلىق سالعىنىڭ ناقتى ۇيلەسەتىن سالىق سالىستىرماسىن، ەسەپتەۇ ـ جيۇ ەتاسلى جانە سالىقتى ازايتۇ، كەشىرۇ ەادىسى، «اۋتونوميالى رايوننىڭ قىستاق تۇرعىندار كومىتەتىن سايلاۋ ەادىسى» سياقتى 12 جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجەگە تۇزەتۇ ەنگىزۇ جونىندەگى قارارىن داۋىسقا سالىپ ماقۇلدادى؛ اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ 2019 ـ جىلعى اۋتونوميالى رايوننىڭ ەوز دارەجەسىندەگى سوڭعى ەسەبىن، 2020 ـ جىلعى اۋتونوميالى رايوننىڭ ەوز دارەجەسىندەگى مەجە ەسەپتى رەتتەۇ جوباسىن بەكىتۇ جونىندەگى قاۇلىسىن داۋىسقا سالىپ ماقۇلدادى، اۋتونوميالى رايوندىق 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى ۇاكىلدەردىڭ تولىمدىلىعىن تەكسەرۇ كوميتەتىنىڭ ەشنارا ۇاكىلدەردىڭ ۇاكىلدىك تولىمدىلىعىن توقتاتۇ جونىندەگى بايانداماسىن جانە كادرلاردى مىندەتكە تاعايىندايۇ، مىندەتىنەن قالدىرۇ سىندەرىن داۋىسقا سالىپ ماقۇلدادى.

ەماجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: بيىلعى تۇراقتى كوميتەتتىڭ قىزمەت ـ مىندەتتەرىن ويداعىداي ورىندايۇدىڭ ۇاقىتى تىعىز، مىندەتى اۋىر. مىندەت، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، نىسانالار مەن مىندەتتەردى قاداعالاپ، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت ورنالاستىرۇلارى بويىنشا، جىلدام جۇگىرۇدەي كۇرەس بەينەسىمەن، ەرلىكپەن شايقاس جاساپ، ىندەت زايا ەتكەن ۇاقىتتى ۇتىپ، ىندەت تۇدىرعان ىقپالدى ەڭ تومەنگى شەككە ەتۇسىرىپ، بيىلعى قىزمەت ـ مىندەتتەردى باتىلدىقپەن ويداعىداي ورىندايۇ كەرەك.

ماجلىستە، جاڭادان تاعايىندالعان اۋتونوميالى رايوننىڭ مەملەكەت قىزمەتكەرلەرىنە تاعايىندايۇ كۇالىگى تاراتىلدى ەارى نەگىزگى زاڭ الدىندا سەرت بەرۇ سالتى وتكىزىلدى.

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار جۇ حايلۇن، لي شۇەجۇن، ۇاڭ يۇگىمەك، ەمۇتالىپ قاسىم، دۇڭ شينگۇاڭ، باداي، گۇلشات ەابدىقادىر، مانەن زەينەل، سو يۇە ماجلىسكە قاتىناستى.

اۋتونوميالى رايوننىڭ ورنباسار ەتوراعاسى جاۋ چۇڭجيۇ، اۋتونوميالى رايوندىق باقىلاۋ ـ تەكسەرۇ كوميتەتىنىڭ، اۋتونوميالى رايوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق پروكۋراتۇراسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىلارى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورنباسار باس حاتشىلارى، ەارقايسى ارناۋلى كوميتەتتەردىڭ، تۇراقتى كوميتەتتىڭ قىزمەت تاراۋلارىنىڭ جاۋاپتىلارى، ەارقايسى ايماقتىق، وبلىستىق، قالالىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتتەرىنىڭ جاۋاپتىلارى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايىنىڭ ورىنباسارلارى ماجلىسكە سىرتتاي قاتىناستى.

9 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ 97 ـ رەتكى مەڭگەرۇشىلەر جيىنى تۇراقتى كوميتەت ەماجلىسىنىڭ ەتۇرلى كەڭىستىك تاقىرىپتارىدى قاراۋ احۋالىنان مالىمەتتى تىڭداپ، تۇراقتى كوميتەتتىڭ جالپى ماجلىسىندە داۋىسقا سالۇعا تاپسىرۇ كەڭىستىك جوباسىن ماقۇلدادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بىردە باسىلعان سامسا دۇكەننىڭ قاريدار شاقىرعان داۋىستار... كۇزدى كۇنگى قاشقار بايىرعى قالاسى كورىنىس وڭىرىندە ەير ـ قيىر جولدارىدى باسپ ايالداپ جۇرەر بولساڭىز، سان الۇان قۇلپىرعان بەينەدەن كوز ايىم بولاسىز، ۇلتتىق سالت ـ ساناعا تولى جەردە ەبىر ستاكان كوفە ىشسەڭىز تاماشا ەومىردىڭ ەدامى كوفەنىڭ حوش يىسىندە تۇرعاندايسەزىنەسىز.

بيىل 34 جاستاعى ەماردان قاشقاردىڭ ەتول تۇماسى، 2017 ـ جىلى بايىرعى قالادان "لاۋچىڭ جياۋلو" اتتى كوفەحانا اشقان. 2 قاباتتى عيمارات كوركەمونەر ەستەتيكاسىنا تولى دۇكەن يەسىنىڭ كەلىستىرىپ بەزەندىرۇىمەن ەلىمىزدىڭ ەشى ـ سىرتىنان كەلگەن ساياحاتشىلار نازارىندىاعى "ينتەرنەتتەگى تانىمال جەرگە" اينالعان.

"وسى بىرنەشە جىلدا وڭتۇستىك شينجياڭداعى ەڭ ەتۇبىرلى وزگەرىس كەزىندەگى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك دەلولارى ەجيى تۇنلۇدان قوعامى ۇزدىكسىز جاراسىمدى، ورنىقتى بولۇدى سىكە اسرۇعا بۇرىلىس جاساۋى بولدى". 9 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى ەماردان بىلاي دەدى: مەن تاماشا داۋىرگە جەتتىم، جاراسىمدى، ورنىقتى ورتا شينجياڭنىڭ ساياحات كاسىبىن "شارىقتاتا" دامىتتى، بايىرعى قالادىعى سايالىعاتشىلار سانى وسى بىرنەشە جىلدا ۇزبەي جاڭا رەكورد جاڭالادى. قاۋىرت مەزگىلدەردە دۇكەننىڭ ەار كۇنگى تيجارات سوماسى 10 مىڭ يۇاننان استى.

ورنىقتىلىقتىڭ پايداسى ۇزدىكسىز جارىققا شىعىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ قوعامدىق بەت ـ بەينەسى شت جاڭا وزگەردى، ەار ۇلت بۇقاراسى تىنىش ەومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشپى، بازار جاندانىپ، كوركەيىپ،ەماردان سياقتى ەتىپتى دە كوپ "ارمان قۇعان جاندار" ارماناعا قانات قاعىپ العا ىلگەرىلەدى.

قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ تۇراقتى قارىدارى رەتىندە شينجياڭ جينياڭيۇي قورا ـ جاي اشۇ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ باس جوراسى لي شياڭجۇن ەار جىلى وسى ارعا 30 ـــ 40 رەت كەلەدى دەگەن، "نەگىزىنەن، سىرتتان كەلگەن قارىدارلاردىڭ، تۇىس ـ تۇعان، دوس ـ جارانداردىڭ بايىرعى قالانىڭ ۇلتتىق سالت ـ ساناسىن سەزىنۇىنە، ەرەكشە تاعامداردان ەدام تاتۇىنا سەرىك بولىپ كەلەمىن". گانسۇدان شينجياڭعا كەلگەن ۇاقىتتى ۇزاق بولعاندىقتان، ول ناعىز قاشقارلىققا اينالعان، كورىنىس تۇيىندەرى مەن ەدامدى تاعامداردى تانىستىرعاندا ساياحات جول باستاۋشىلارىنان دا جۇيرىك ەكەن. "مەكەنىم ـــ جايلى تۇراعىم"، ـ دەدى لي شياڭجۇن.

بيىل 3 ـ ايدا وڭتۇستىك شينجياڭداعى تۇڭعىش ۇاندا الاڭى قاشقار قالاسىندا قۇرىلىس باستادى، قارجى قوسۇشى جاق جينياڭيۇي سەرىكتەستىگى 3 ميلليارد يۇان قارجى قوستى. قۇرىلىس الاڭىندا قاۇىرت ەجۇرىلىپ جاتقان قۇرىلىس جۇمىستارىن لي شياڭجۇن السىتان ەبىر ـ بىرلەپ نۇسقاپ تانىستىرىپ:"جىل سوڭىنا دەيىن قايتا ەبىر كەلسەڭىز، مىنا جاقتاعى ۇاندا الاڭى مەن انا جاقتاعى 1 ـ مەرزىمدىك تۇرعىندار عيماراتىنىڭ توبەسى سالىنىپ بولادى. ۇاندا الاڭى جۇمىس باستاعاندا بۇل جەر قايتالاي دىر ـ دۇمانعا بولەنەدى"، ـ دەدى.

بۇگىنگى تاڭدا قوعام ورنىقتىلىعى وڭتۇستىك شينجياڭعا ارىندى دامۇ قوزعاۋشى كۇشىن ۇستەپ، قاۇلاعان تىنىس تىرشىلىكتى جانە ەس ىستەۇ سەنىمىن اكەلدى.

جۇرت كوڭىلى توعىستى:

"ويدى ەبىر ارعا شوعىرلاندىرامىز، كۇش ـ قۇاتتى ەبىر ارعا جۇمسايمىز"

9 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ، كەلپىن اۋدانى چىلان اۋىلى نۇرباق قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ورنباسار شۇجيى لىۋ جاڭشياڭ ماقتا اتىزىنا كوز جىبەردى، 100 مۇدان استام جەرگە تۇتاسقان جەر كوز جەتكىسىز ەدى، وندا ەبىرتالاي جەردەگى ماقتا قاۇاشاق جارا باستاعان.

وسى بىرنەشە كۇندە ول ۇنەمى ينتەرنەتتەن ماقتانىڭ باعاسىن تەكسەرىپ قاداعالادى، "قازىر بايقاۋىمشا، وتكەن جىلمەن قارايلاس ەكەن، كوڭىلىم ورنىقتى"، ـ دەدى لىۋ جاڭشياڭ. بيىل كوكتەمدە ول قىستاق تۇرعىندارىن ارىقتاردى ماقتا اتىزىنا وزگەرتۇگە يلاندىرىپ، ەگىس اۋماعىن كەڭەيتتى. قازىر 300 مۇ كەلەتىن ارىقتاردىڭ 200 مۇعا جۇىعى ماقتا اتىزىنا اينالدى.

لىۋ جاڭشياڭ ۇيعۇر ەتىلىن جاتىق سويلەيدى ەارى ماقتا اتىزىن باپتاۋدىڭ مايتالمانى، كوپتەگەن قىستاق تۇرعندارى ودان باسپا ـ باس ماقتا ەگۇدى ۇيرەنگەن، ونىڭ قىزمەتىن قىستاق تۇرعندارى دا بارىنشا قولدايدى. "بيىلعى ەتۇسىم ايتارلىقتاي، اۋا رايى جاقسى، ماقتا اتىزى دا ويداعىداي باپتالدى. كەشە تاعى ەبىر قىستاق تۇرعنى ماعان كەلەسى جىلى 2 ارىقتى ماقتا اتىزىنا وزگەرتەتىندىگىن ايتتى.

"ەار ۇلت كادر، بۇقاراسى جۇمىس بولسا بىرگە اقىلداسىپ، ورتاق تانىمعا كەلىپ بىرگە قۇلشىنىس جاسادى، ەبزدىڭ كوڭىلمىز ونان ارى توعىستى"،ـ دەدى لىۋ جاڭشياڭ.

نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمىنىڭ ۇندەۇ قۇاتى مەن ۇيىسترۇ كۇشى كورنەكتى كۇشەيىپ، كوپشىلىك ويدى ەبىر ارعا شوعىرلاندىرىپ، كۇش ـ قۇاتتى ەبىر ارعا جۇمسادى، بۇل اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم ساياسى ـ زاڭ كوميتەتىنىڭ كونەەشار اۋدانى زەمىن اۋىلى ەرىقبەشى قىستاعىندا تۇراتىن قىستاقتىڭ ەبىرىنشى شۇجيى، "ۇعىسۇ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىسترۇ" قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى دۇڭ مەيدىڭ ەتول اسەرى.

بيىل 5 ـ ايدا كونەەشار اۋداندىق اۋىل شارۋاشىلىق مەكەمەسىنىڭ 195 جىلجاي نسانى ەرىقبەشى قىستاعىنا ىرگە تەپتى، 9 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇننە دەيىن، 108 جىلجاي قۇرىلىسى نەگىزىنەن ياقتادى، قالعان 87سىنىڭ ەڭ سوڭعى جىلۇ ساقتاۋ جۇمىسى جۇرگىزىلۇدە.

قىستاقتا ەبىر ۇيچات توبى بار، ونى "جىلجاي قۇرىلىسى" دەپ اتايدى، قۇرىلىس جاۋاپتىسى شۇي چيجى تىلشىگە بىلاي دەدى: "ەبىز قىسقا مەزگىلدىك جۇمىسشى قاجەت ەتەتىن بولساق، ۇيچات توبىندا ايتساق بولدى، قىستاق تۇرعندارى دەرەۇ جەتىپ كەلەدى. قۇرىلىسقا قاتىناسقان قىستاق تۇرعندارى 260تان استى".

جۇرەك توعىسپ، تۇرمىس جاقسارىپ، باقىت ۇيالادى.

جۇرتتىڭ يدەياسىندا ىلگەرىلەۇشىلىك بولدى:

''كۇتىپ وتىرۇدى، ارقا سۇيەۇدى، الاڭان جايۇدى' قالامايمىز، ەڭبەك ەڭ داڭقتى"

اعاش ماتەريالدارى زاۋودىنداعى ماشينالاردىڭ گۇرىلدەگەن ەۇنى ىشىندە اقسۇ قالاسى توپلۇق اۋىلى جوعارعى كالكال قىستاعىنىڭ تۇرعنى سامەت سالي مەن قۇرىلىسشى سەرىكتەرى تاقتايلاردى مۇقيات قالت جىبەرمەي ەتىلىپ جاتىر.

جۇمىسقا بارۇ، ەگىن ەگۇدەن تىس، سامەت تاعى 3 جىلجايعا كوكونىس ەكتى، 2 سيىر، 10 تۇياق قوي باقتى، سامەت تەبىرەنە بىلاي دەدى: قازىر كوپشىلىكتىڭ بارلىعى اقشا تابۇدى ويلايدى، قايداعى ەبىر ۇشقارى يدەياعا مويىن بۇرۇعا كىمنىڭ مۇرىاسى ەتىسىن دەيسىڭ، ونىڭ بارلىعى ادامدى نادان، مەشۇ قالدىراتىن نارسەلەر.

وڭتۇستىك شينجياڭدى ارالاساڭىز، جاراسىمدى، ىنتىماقتى، كۇرەسكەرلىك جاساپ جاتقان الۇان كورىنىستەر كوز الدىڭىزعا تارتىلادى.

تاكلاماكان ەشولىنىڭ قويناۋىنداعى لوپ اۋدانى بەستوعىراق اۋىلى سوگەتبوستان قىستاعىنداعى 4 ولشەمدەنگەن مال قورا باعمىشىلىق سەلبەستىك كوۋپەراتيۋى قىستاق تۇرعندارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كىرىستەرىن ارتتىرۇىنىڭ ەۇمىتىن ارقالاعان. كوۋپەراتيۋ جاۋاپتىسى ابليكىم ابدىكەرىم بىلاي دەدى: سەلبەستىك كوۋپەراتيۋى قازىر 4000نان استام قوي باعىپ وتىر، تاعى بۇداناداستىرۇ، قۇنارلاندىرۇ ارقىلى شىلان ساپاسىن جاقسارتتى، ورماندا قارا تاۋىق باعۇ جونىندە نزدەنىس جاساۋدا، وسىنىڭ ارقاسىندا بايۇ جولى بارعان سايىن داڭعىلدانا ەتۇستى.

شارۋاشىلىق قۇرعانىنا تالاي جىل بولعان ابليكىم قازىنا باسقارۇ، ىندەتتەن ساقتانۇ جانە ونى ەمدەۇ سياقتى بىلىمدەردى يگەرگەن. "قازىر كوپشىلىك 'كۇتىپ وتىرۇ، ارقا سۇيەۇ، الاڭان جايۇدى' ەندىگارى ويلامايتىن بولدى، ەڭبەكتىڭ ەڭ داڭقتى ەكەنىن ەتۇسىندى. قىستاق تۇرعندارىنىڭ يدەياسىندا وزگەرىس بولعانىنان كەيىن، اۋلا رەتتى، ەۇي تازا بولدى، اتىزدا ارام ەشوپ تە ازايدى"، ـ دەدى ابليكىم.

كوزىمىزبەن كورىپ، قۇلاعىمىزبەن ەستىگەنىمىزدىڭ بارلىعى تىڭ بەت ـ بەينەلەر. ومىرشەڭدىك كۇشى تاسقىنداعان وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ بارلىق الابنان شاتتىق كۇلكەسى ەسپ، ەۇمىت ۇشقىنى لاۋلادى.

مەكەن ـ جايىمىز: ەۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ەنومىرلى اۋلا، پوچتا ەنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان